

KOMUNIKAT

w przedmiocie dozwolonej reklamy podmiotów leczniczych i prywatnych gabinetów lekarskich oraz dopuszczalności stosowania określenia „klinika”.

I. Dozwolona reklama podmiotów leczniczych

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz.U. 2013.217 ze zmianami, zwanej dalej ustawą o działalności leczniczej) podmiot wykonujący działalność leczniczą podaje do wiadomości publicznej informacje o zakresie i rodzajach udzielanych świadczeń zdrowotnych, przy czym informacje te nie mogą mieć cech reklamy. Dopuszczalny zakres informowania pacjenta i potencjalnego pacjenta o udzielanych świadczeniach leczniczych reguluje art. 12 ustawy z 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tekst jednolity Dz.U. 2012.159 ze zmianami, zwanej dalej ustawą o prawach pacjenta), zgodnie z którym pacjent ma prawo do informacji o rodzaju i zakresie świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych, w tym o profilaktycznych programach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, realizowanych przez ten podmiot. Informacja w opisanym zakresie może być podawana do wiadomości publicznej, natomiast treści wykraczające poza te ramy należy uznać za niedopuszczalną reklamę.

Należy podkreślić, że zakaz reklamowania świadczonych usług leczniczych wynika nie tylko z ustaw, lecz także z postanowień Kodeksu etyki lekarskiej, którego art. 65 zakazuje wszelkich form reklamy świadczonych usług leczniczych. Do reklam zalicza się przy tym zarówno reklamę bezpośrednią, jak i pośrednią. Należy w tym miejscu zauważyć, że choć Kodeks etyki lekarskiej nie dotyczy bezpośrednio podmiotów leczniczych, to jednak jego postanowienia odnoszą się wprost do lekarzy prowadzących takie podmioty.

W przypadku niedostosowania się do zakazu reklamowania działalności podmiotu leczniczego, możliwe jest zawiadomienie wojewody – jako podmiotu nadzorującego podmiot leczniczy – o stosowaniu przezeń niedopuszczalnej reklamy, a tym samym o naruszeniu przepisów obowiązującego prawa.

II. Dopuszczalna reklama gabinetów lekarskich

Podobnie jak w przypadku podmiotów leczniczych lekarze wykonujący indywidualną praktykę lekarską są ograniczeni w możliwości informowania o swojej działalności. Bezpośrednie zastosowanie znajduje wobec nich art. 65 Kodeksu etyki lekarskiej, który zakazuje wszelkich form reklamy świadczonych usług leczniczych. Do reklam zalicza się przy tym zarówno reklamę bezpośrednią, jak i pośrednią.

Doprecyzowanie zasad informowania przez lekarzy o udzielanych świadczeniach zawiera uchwała Naczelnej Rady Lekarskiej nr 29/11/VI z 16 grudnia 2011 r. Zgodnie z tą uchwałą, lekarz nie może reklamować udzielanych przez siebie świadczeń zdrowotnych, a informowanie o nich może nastąpić tylko w sposób określony w uchwale. W związku z tym dopuszczalna informacja powinna zawierać tytuł zawodowy, imię i nazwisko oraz miejsce, dni i godziny przyjęć. Zakres informacji dodatkowych reguluje § 3 ust. 2 tej uchwały. Wska-

zane informacje mogą być przez lekarzy publikowane wyłącznie w sposób określony w § 4 uchwały. Nadmienić należy, iż treści opublikowane w sposób zgodny z przywołanymi wyżej postanowieniami nie mogą nosić cech reklamy.

Niezależnie od powyższego, lekarzy wykonujących indywidualną praktykę lekarską obowiązują regulacje art. 14 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej, zgodnie z którymi do publicznej wiadomości można podawać wyłącznie informacje o zakresie i rodzajach udzielanych świadczeń zdrowotnych, przy czym informacje te nie mogą mieć cech reklamy.

Ponadto lekarze winni stosować się do regulacji art. 12 ustawy o prawach pacjenta, zgodnie z którym pacjent ma prawo do informacji o rodzaju i zakresie świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych, w tym o profilaktycznych programach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Informacja przekraczająca opisany zakres stanowi niedopuszczalną reklamę.

W przypadku niedostosowania się do zakazu reklamowania działalności leczniczej, polegającej na wykonywaniu indywidualnej praktyki lekarskiej, Okręgowa Rada Lekarska, jako organ prowadzący rejestr praktyk lekarskich, może podjąć działania mające na celu dostosowanie udostępnianych publicznie treści do obowiązujących regulacji.

III. Dopuszczalność stosowania określenia „klinika”.

Zgodnie z art. 89 ust. 6 ustawy o działalności leczniczej określenia „klinika”, „kliniczny” oraz „uniwersytecki” mogą być stosowane wyłącznie przez:

1. podmiot leczniczy, który został utworzony przez uczelnię medyczną, a przez to jest zobowiązany do udostępniania jej swoich jednostek organizacyjnych w celu prowadzenia kształcenia w zawodach medycznych,
2. podmiot leczniczy nieutworzony przez uczelnię medyczną, który jednak udostępnia jej swoje jednostki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia w zawodach medycznych,
3. jednostki organizacyjne ww. podmiotów.

W przypadku naruszenia powyższych ograniczeń możliwe jest zawiadomienie wojewody – jako podmiotu nadzorującego podmiot leczniczy – o stosowaniu przezeń w sposób nieuprawniony ww. określeń.

ADWOKAT
MICHAŁ SIERPIŃSKI
POZNAŃ, 13 CZERWCA 2015 R.